

SAMSUN SAAT KULESİ AÇILIŞ MERASİMİ

BAKİ SARISAKAL

SAMSUN SAAT KULESİ AÇILIŞ MERASİMİ

II. Abdülhamid'in tahta çıkışının on birinci yıl dönümü nedeniyle¹ 1887 yılında Samsun'da İskele Meydanı'na bir saat kulesinin yapıldığını görüyoruz. II. Abdülhamid tarafından Belçika asıllı bir Fransız Mühendise yaptırılan Saat Kulesi, bulunduğu meydana da adını vermiştir. Önceleri bu meydanın adı Trabzon Vilayet Salnamelerinde İskele Caddesi ya da Meyve Pazarı olarak geçmektedir.

1887 Yılında II. Abdülhamid Tarafından Yaptırılan Samsun Saat Kulesi

Samsun Saat Kulesinin 9 Mayıs 1887'de Açıldığını Gösteren Belediye Reisi Azmi İmzalı Belge

¹ Samsun Saat Kulesinin tarafımdan yazılan kitabesinde "II Abdülhamid'in tahta çıkışının yirmi beşinci yılı" olarak ifade edilen tabir yanlıştır. Yukarıda belgesini yayınladığım bulgulara dayanarak, Saat Kulesinin II. Abdülhamid'in tahta çıkışının on birinci yılında 9 Mayıs 1887 Pazartesi günü hizmete açıldığı kesindir.

Samsun Saat Kulesi'nin; Samsun Mutasarrıfı, memurlar, şehrin ileri gelenleri ve halkın katılımıyla 9 Mayıs 1887 Pazartesi günü Padişahım çok yaşa dualarıyla açıldığını Samsun Belediye Başkanı Azmi Beyin bir telgrafından anlıyoruz.

“ Samsun'dan Telgraf “

Fi 27 Nisan sene 303

(9 Mayıs 1887)

(Tarik Gazetesi İdaresine)

Cihandar ali-i tebar şehriyar adalet –i nişar veli-i nimeti peymanemiz efendimiz hazretlerinin bütün akvam-ı Osmaniye için bade-i saadet olan yevm-i mesud veladet-i hümayunlarına musadıf iş bu Pazartesi günü Belediye Dairesi ve pişegahındaki vasıh Saat Kulesi suret-i mükemmelede tezyin ve tenvir edilerek ihşamdan zat-ı sami-i mutasarrıf ve memurin ve müteberan memleket daireye bila teşrif masnumat nariyle işmal ve herkes dairelerini donatıp ibraz şadumanıyla Padişahım çok yaşa duaeti cümle tarafından tekrar olunarak emsali na musabık derecede şehri ayin icra ve ikmal edildiğinin ilanı müsterhamdır.

**Reisi Beledi Samsun
Azmi ²**

Samsun Saat Kulesi

² Tarik 15 Mayıs 1887, Sayı: 1123

Saat Kulesi'nin zamanı göstermesinin yanında yangın ve gözetleme kulesi gibi işlevleri de vardır. Saat Kulesi çokgen kaideli ve gövdelidir. Üstte bir şerefe ile kubbenin üzerinde aydınlatma feneri yer alırdı.

1933 yılında Saat Kulesindeki eski sistem saat kaldırılarak yerine yeni sistem elektrikle çalışan ve yangınlarda itfaiye tarafından kullanılmak üzere kuleye ayrıca siren düzeneği de bulunan yeni saat konulmuştur. Kule minare görünümündeydi.

1943 yılındaki Samsun Depremi'nde büyük hasar gören Saat Kulesi hakkında Samsun Valiliği tarafından Bayındırlık Müdürü Tevfik İLERİ, Yüksek Mühendis Fehmi BEYDİŞ ve Şehir Plancısı Yüksek Mimar Necmi ATEŞ'ten oluşan bir komisyon kurulmuş ve bu komisyon 27.06.1944 tarihli bir rapor hazırlayarak; *“Saat Kulesinin onarımı ve ya olduğu gibi korunması olanağı bulunmadığından ufak bir depremle ya da kendiliğinden yıkılarak mal ve can kaybına neden olacağı”* görüşünü belirtmiştir. Belediye Daimi Encümeni de bu rapora dayanarak, Saat Kulesi'nin sökülme işlemine 03.08.1948 Perşembe günü başlamıştır.

Samsun Saat Kulesi

Saat Kulesi'nin saati ise 1948 yılına kadar Samsun Belediyesi'nce korunmuş, 1948 yılında ise 550 liraya Lâdik Belediyesi'ne satılmıştır.

1977 yılına kadar Saat Kulesi olmayan Saathane Meydanı'na Samsun'lu Mimar Kemal Taner tarafından planı çizilen Saat Kulesi Samsun Belediyesi tarafından yaptırılmış ve saatleri de İsviçre'den getirtilip yerine konmuştur.

2001 yılında ise Samsun Belediyesi tarafından Saathane Meydanı yeniden Düzenlenerek ilk Saat Kulesi'nin benzeri yaptırılmıştır.